

SVOBODNA SLOVENIJA

Año (Leto) XIII. (8)
No. (Štev.) 14

“ESLOVENIA LIBRE”

BUENOS AIRES,
7. APRILA (ABRIL) 1955

VELIKA NOČ 1955

Za Veliko noč leta 1945. so se na kraških planotah zadnjikrat spoprijele v res veliki bitki elite obeh borečih se taborov revolucije na Slovenskem. Hud je bil boj, krvava je bila bitka, a velikonočna zmaga je ostala na strani domobranskega orožja. Ponosno so se zato vojaki vračali na svoje domove, v prepričanju, da po tako močnih udarcih komunističnim brigadam ne bo težak končni obračun. Odhajali so na obisk svojcev, morda na poslednji obisk, v za-vesti, da jim je zmaga na kraških planotah nekaj simboličen zaključek velikega tedna trpljenja, prestopnega v letih svetovne vojne in revolucije.

Prišlo pa je drugače. Večine borecev s kraških planot danes ni več. Rešili so se posamezniki, raztreseni letošnjo Veliko noč po vsem svetu. Morda si bodo v teh dneh pisali drug drugemu, spominja-jo se prijateljev, ki so padli ali bili vrnjeni. Morda se bodo celo tu ali tam zbrali trije ali štirje k tihemu pomenku, da se za hip pomaknejo za desetletje nazaj. Velika večina nas vseh pa, ki smo izbrali svobodo in se v njej rešili, se te prve velikonočne zmage naših fantov morda niti spomnila ne bo. In v tem bomo grešili.

Grešili zato, ker se teh junakov ne bomo znali dostojno spomniti. Saj do- stojen spomin ni samo v tem, da mrtve- ga počastiš z enominutnim molkom.

Edino pravi, veličastno dostojen spo- min na mrtve junake je samo v tem, da je ravnanje in zadržanje vsakega po- sameznika takšno, kakršnega bi bil po- kojni vesel, narod pa, iz katerega iz- hajamo, nanj ponosen vedno in vsepo- vsod. To se pravi z drugimi besedami: spomin na mrtve ni v dolgovoznem pri- povedovanju o juriših, ne v maščeval- nih vzklikih in razbijanju s pestmi, pač pa v dejanjih in besedah, ki izvirajo iz dobrega srca, vneta za dobro stvar.

Takšno naše ravnanje bo najlepše po- trdilo resnične velikonočne miselnosti v nas. Posebno še letos, ko se spominjamo zadnje Velike noči v domovini. Lepa je bila, resnično bogata in zmagovita! Pa smo jo premalo cenili, da bi nam ostala za dolga leta v tujini dovolj močan ste- ber upanja na lepšo bodočnost. Prevzela nas je bolj misel, da nam je usojen sa- mo veliki teden z vsem svojim trplje- njem in razžaljenjem. In v teži velikega tedna so premnogi obupali nad zmago- vitostjo velikonočne nedelje. Omagali so sredi pota, obstali na stranskih stezah in se oddaljili od velike procesije vseh slovenskih romarjev po svetu. Presle- pili so jih propagandni letaki, ki so ob- ljubljali zmanjšanje trpljenja, če stopi- jo iz vrste, omamili jih je mamon — in procesija se je zmanjšala. Pa kljub te- mu gre naprej in naprej, gledajoč pred seboj bandera zmage, ki prihaja iz ka- so- sa.

Zmeda je bila ogromna pred desetimi leti. Danes je še večja. In čim večja bo, tem bolj gotova je rešitev. Ne samo nas, ki hodimo v procesiji za slovenskimi ban- deri. Tudi vseh onih tisočev in tisočev drugih, ki banded niti pokazati ne sme- jo. Tudi v teh živi vera v velikonočno jutro: ne vera v vsakdanje novice, za katerimi hlasta sedanji svet, tudi ne ve- ra v šablonske izjave bližajočega se vstajenja in odrešenja, s katerimi je mo- goče hraniti samo najbolj nepočakane, pač pa živa vera zaupanja v Najvišjega, v čigar rokah živi bodočnost.

Velikonočna zmaga ni v izjavah kate- rega koli zunanjšega ali vojnega mini- stra. Vsi ti so samo orodje Gospoda ne- bes in zemlje, čigar ljubezni do člove-škega rodu se bomo morali sleherni dan priporočati, da čim prej iztegne svojo roko in pokaže pot iz trpljenja velikega tedna v resnično veličastje velikonočne- ga jutra.

To nam naj bo vodilna prošnja za Ve- liko noč 1955!

PORAVNAJTE NAROČNINO TEDNIKA “SVOBODNA SLOVENIJA”

Naročnina znaša:

Za leto 1955: Pri enkratnem plačilu \$ 80.— Pri plačevanju v obrokih \$ 43.— za pol leta in \$ 23. — za četrt leta. Pri- spevajte prostovoljno za tiskovni sklad.

Naročnino plačajte na Victor Martínez 50, Bs. Aires, ali pa po pošti (giro po- stal). Ne odlašajte s plačilom!

Srečne in blagoslovljene praznike Kristusovega vstajenja želi vsem svojim naročnikom, oglaševalcem, podpornim članom ter vsem Slovincem v Argentini, doma in po svetu

SVOBODNA SLOVENIJA

PREOKRET NA DESNO?

Kriza, ki so jo napovedovali za dobo po ratifikaciji pariških dogovorov, še ni nastopila. Obratno — sedaj se zdi, da sovjeti ratifikacije sploh ne jemljejo preveč tragično. Tisti, ki so hoteli vede- ti, da se po ratifikaciji sovjeti sploh ne bodo hoteli več pogajati z zahodnimi ve- lesilami, so se zmotili. Priprave za prvo konferenco, ki bi naj bila v poletju ali jeseni, se nadaljujejo. Ratifikacija tako sploh ni nobena ovira — in v Londonu in Washingtonu navajajo celo, da je “nerodno”, da so v Parizu pogodbe ta- ko “hitro” ratificirali. Ker so v Moskvi objavili, da so za konferenco štirih mo- rajo sedaj zahodne velesile pohiteti, da sovjetom ustrežejo. Toda za konferen- co samo dejansko še ni nič pripravljeno in zato govore, da bi bilo najbolj pri- merno, da se začno najprej posveti med ambasadorji štirih velesil, temu bi sle- dila konferenca štirih zunanjih mini- strov in šele nato, ko bi bilo res že vse pripravljeno za popoln sporazum, bi prišlo do konference štirih državnih poglavarjev oziroma predsednikov vlad. Tako kakor gredo priprave za take za- deve, si lahko mislimo, da take velike končne konference ne bi moglo biti ta- ko pred sredino leta 1956.

TAJNA KONFERENCA V PARIZU

Sovjeti so vedno navajali, da so proti pariškim dogovorom, ker bo zah. Nem- čija oborožena. Toda ta nemška vojska, ki bo štela borih 12 divizij, bo izvežbana in v celosti opremljena šele nekako čez pet let. Sovjeti in njih sateliti pa ima- jo že danes nad 200 divizij. Torej je bil strah pred nemškim militarnim več ko pretiran. Toda do konference štirih mora vendarle priti, ker se med ZDA in sovjeti tekma v oboroževanju nadal- juje in na potek te tekme bodočih 12 nemških divizij ne more imeti nobenega resnega vpliva. Tekma v oboroževanju pa se more zaključiti samo z vojnimi konfliktom, ki bi po današnjih računih prinesel konec civilizacije. Zato je nu- jo, da pride do konference štirih. Nem- ška oborožitev in evropska obrambna skupnost sta bili samo vmesni etapi na poti za doseglo širšega in splošnega spo- razuma ter pomirjenja. Evropa sama po- staja samo drobšč za velike obračune, samo uvod v “mirno sožitje”, ki se naj ustvari med svetom kapitalizma in ko- munizma.

Kakšna bo ta Evropa, ki postaja tako le del splošnega obračuna. Komaj 50 let je trajalo, da je ta kontinent s svo- jega vodilnega mesta v svetovni politiki postal črta komaj nekaj takega, kar je bil v starem veku delež majhne Ate- ne okoli Aten. V najboljšem primeru se lahko zgodi, da bo obnovljena enotnost Evrope in da bo odpravljena njena de- litve na dvoje na črti Stettin — Trst. Toda tej Evropi se pripravljajo novi pretresi. Ako hoče taka Evropa še kaj pomeniti, potem bi morala biti povezana v močno evropsko federacijo — v evrop- sko unijo ali v Združene države Evrope. Toda od tega smo še daleč. Pariški do- govori so ovrgli temelje za federativno ureditev Evrope, v Franciji so degaulov- ci in komunisti preprečili izvedbo pr- votnih dogovorov o evropski skupnosti, ki so imeli za cilj izvedbo evropske fe- deracije, v Nemčiji so bili socialisti tisti ki so najbolj napadali prvotne pogodbe o evropski skupnosti. Mendez-France je Franciji izdelal nove dogovore, ki ohranja njej in vsem ostalim evropskim članicam vse pravice suverenosti. V Nemčiji so liberalni demokrati krenili še bolj na desno in na njihovih shodih v Hamburgu in drugod postaja glavni go- vornik letalski polkovnik Rudel, ki ga vsi smatrajo za oblikovalca bodočega nacističnega prepoveda Nemčije.

Preokret v desničarski nacionalizem v zahodni Evropi je sedaj velika reakcija na ratifikacijo pariških dogovorov. Po- leg Francije in Nemčije se to gibanje uveljavlja tudi v Italiji. Bodoča Evropa pa bi mogla obnoviti svoje poslanstvo le, ako bi bila povezana v federativno skupnost. V glavnih evropskih državah pa se pojavlja velik povratek v politiko

prestiza, obnovo gospodarske in vojaške autarkije — Evropa po teh znakih ne gre v smer unije, ampak v razklanost, kjer se bodo radikalni nacionalisti med seboj izigravali. Seveda bodo nemški na- cionalisti kmalu nato našli zaveznike v Moskvi.

Da bi se preprečil tak razvoj, se je te dni vršila v Parizu tajna konferenca, katere so se udeležili princ Bernhard Lippe Holandski, bivši belgijski zunanji minister in vodja kršč. demokratov Van Zeeland ter sedanji francoski zunanji minister Pinay. Redki so sicer komentarji o tem posvetu, a vendar se že nava- ja, da se je sestanek vršil zato, da spro- ži v Evropi gibanje evropskih federal- istov. To gibanje naj prepreči, da bi se ratifikacija pariških dogovorov izrablja- la v to smer, da bi se Evropa še bolj razdvajala. Končni dogovor med sovjeti in zahodom za “mirno sožitje” bo po- men vmesne Evrope zelo zmanjšal, njen vpliv pa bo lahko izginil, ako se nova Evropa spet razdeli na dvoje blokov: nemškega in francoskega.

NENNIJEVE VABE

Te dni so imeli italijanski socialisti Nenni je vrste svoj letni kongres v Tu- rinu. Ob zaključku je imel Nenni govor, ki je trajal štiri ure. Nenni je iz svoje stranke izmenjeval vse, ki so ga idej- no prekašali (Saragat, Lombardo, Tre- ves, Matteotti, Romita) in tako je postal sedaj voditelj stranke in obenem tudi njen edini ideolog. Na kongresu je sva- ril pred tem, kakšne bo razvijal položaj v Italiji. Levica vedno bolj izgublja, na desni pa naraščajo monarhisti in neo- fašisti, še nekaj let in spet bo v Italiji fašistična stranka najmočnejša.

Nenni je že več ko sedem let s svojo socialistično stranko povezan s komu- nisti. Z njimi je bil v volilni koaliciji, z njimi je hodil na kongrese v Moskvi in je tam tik pred Stalinovo smrtjo pre- jel “mirovno nagrado”.

Toda komunisti v Italiji nevarno iz- gubljajo. Konec marca so bile v vseh velikih obratih volitve v vodstva sindi- katov in so komunisti izgubili večino v vseh glavnih tovarnah. V Italiji je ne- kaj nad sto obratov, ki zaposlujejo nad 90% vsega delavstva. Med temi obrati jih je 10 takih, ki izdelujejo blago, ki ga mora Italija izvažati — in to zlasti v ZDA. Toda ameriška vlada je dala vedeti, da ne bo kupovala robe v obra- tih, kjer so sindikati v rokah komuni- stov. Tik pred Scelbovim odhodom v ZDA so bile volitve v sindikate in ko je bil Scelba v Washingtonu, so izid vo- litev objavili. Komunisti so izgubili ve- čino v vseh teh sindikatih, največji pa je bil njihov poraz v tovarnah Fiat v Turinu.

Nenni tega uspeha antikomunistov ne pripisuje samo “terorju”, ki ga izva- jajo ZDA na italijanske tovarne, ampak predvsem grozečemu razmahu fašizma in njegove propagande v Italiji. Dasi se še izreka za sodelovanje s komunisti, je v svojem govoru vendarle največ ča- sa posvetil razglabljanju, kako dočasi sporazum s krščanskimi demokrati in kako se pridružiti vladi. Nenni je pov- darjal, da ve, da je v kršč. dem. stranki močno krilo (Gronchi, Fanfani), ki ter- ja, da je treba izvesti agrarno reformo do kraja in uvesti moderne socialne re- forme. Toda v isti stranki je močno kri- lo “reakcije”, ki da takega razvoja ne dopušča. Zato meni, da bo v stranki kršč. demokratov prišlo do krize; njih levo krilo se bo moralo okrepiti na levi- ci — in to je moment, ki bo spravil Nen- nija spet na oblast.

Verjetno so res da trenja v stranki kršč. demokratov, kjer se po smrti De Gasperija novo vodstvo šele uveljavlja. Borba sama traja že več ko dve leti, ker se je že tedaj začelo govoriti, da bo junija 1955 tedanji vodja stranke De Gasperi svojo kariero zaključil tako, da se bo dal izvoliti za predsednika repu- blike.

Sedanji predsednik republike Einau- di je izjavil, da ponovne izvolitve ne sprejme. Najresnejši kandidat za pred-

Inalienables derechos Argentinos sobre las Malvinas

La AFP informa en su cable de Nue- va York que ha causado impresión en las distintas esferas de las Naciones Unidas la categórica e inequívoca refir- mación argentina de la soberanía nacio- nal sobre las Islas Malvinas. La reite- ración de las expresiones reivindicato- rias argentinas en cuanto a aquellos te- rritorios en litigio, han creado virtual- mente un ambiente tan favorable a la tesis de la nación sudamericana, que prácticamente muy pocos son actual- mente los delegados ante la ONU que dudan de la legitimidad de los anhelos argentinos.

Las islas Malvinas son de la Argen- tina. Este es desde ahora un hecho ad- mitido tácitamente en los distintos círcu- los de la ONU.

La última demostración de la posición argentina no pudo haber sido, en efec- to, más firme y categórica en cuanto a sus inalienables derechos sobre ese le- jano territorio.

Ha sido muy significativa la presen- tación — una vez más — de la tesis

argentina en el debate del Consejo Eco- nómico y Social de las Naciones Uni- das, en el que se ha tratado acerca del desenvolvimiento económico de los esta- dos de escaso desarrollo.

El representante argentino señor Pe- dro Mirane, en su calidad de primer or- ador dió la nota destacada de la sesión. Al referirse el Sr. Pedro Mirane al estu- dio sobre diversos países que había sido redactado por la Secretaría General de la entidad internacional, puntualizó que, como se hacía en ese documento una referencia a las islas Malvinas, se veía obligado a formular una reserva.

Ha sido precisamente al fundar la re- serva en nombre de su país, que el or- ador manifestó que de ninguna manera la República reconoce la soberanía bri- tánica sobre el conjunto de las islas Mal- vinas, llamadas Falkland en las geogra- fías británicas.

Insistió el orador en que se veía obli- gado a repetir una vez más que el con- junto de dichas islas forma parte del patrimonio territorial de la Argentina.

Neodtujljive pravice Argentine do Malvinov

Agencija AFP v svojem poročilu iz New Yorka navaja, da je odločna izja- va in potrdilo argentinske nacionalne su- verenosti nad Malvinskimi otočjem po- vzročila velik vtis v raznih krogih Orga- nizacije Združenih Narodov. Ponovitev argentinskih izjav in zahtev po področ- ju, ki ga Argentina zahteva zase, so v krogih OZN ustvarile dejansko tako ugodno razpoloženje za argentinsko te- zo, da je trenutno med delegati Orga- nizacije Združenih Narodov malo ta- kih, ki bi dvomili v zakonitost argentin- skih teženj.

Malvinski otoki so Argentinski. To je dejstvo, na katerega so molče pristali razni krogi Organizacije Združenih Na- rodov.

Zadnji izraz argentinskega stališča ni mogel biti trdnjši in odločnejši kot s povdorkom neodtujljivih argentinskih pravic nad tem daljnim področjem. Zelo

značilna je bila ponovna opozoritev na argentinsko tezo na seji Gospodarskega in socialnega sveta OZN o gospodarski pomoči slabo razvitim državam. Argen- tinski delegat Sr. Pedro Mirane je kot prvi govornik dal ton vsej razpravi. Go- voril je o poročilu, ki ga je pripravilo tajništvo tega sveta, in se nanaša na finančno pomoč gospodarsko slabo raz- vitim državam. Z ozirom na vsebino te- ga poročila je argentinski predstavnik dejal, da je v imenu svoje države pri- sliljen podati izjavo, da Republika Ar- gentina nikdar in pod nobenim pogojem ne priznava britanske suverenitete nad Malvinskimi otoki, ki jih v angleških zemljevidih imenujejo kot Falklandske otoke.

Govornik je odločno vztrajal pri tem stališču ter je povdarjal, da je prisiljen znova naglasiti, da skupina Malvinskih otokov predstavlja teritorialno lastnino Republike Argentine.

IZ TEDNA V TEDEN

USA: Vse vojaške in letalske sile a- meriške obrambe so od cvetne nedelje dalje v stalni pripravljenosti za odbitje sovražnega napada. 340.000 mož bo stal- no stopilo v akcijo ob prvem znaku naj- manjše nevarnosti. — Ameriška vlada proučuje dokumente grala MacArthurja, predvsem tiste, v katerih se je pečal z vprašanjem vstopa ZSSR v vojno proti Japonski. MacArthur je ponovno izjavil, da on ni nikdar priporočal, še manj pa zahteval, pritegnitev ZSSR v vojno pro- ti Japonski. — 68 letni admiral Richard Byrd bo letošnjo jesen vodil novo ekspe- dicijo na južni tečaj. Byrd je prvi pre- letel severni tečaj 1. 1925, v letih 1929 in 1930 pa je bil na južnem tečaju. — Izjave visokega ameriškega častnika, da obstoja možnost skorajšnje vojne na področju Formoze, so izzvale v amer. časopisju in radiju velike komentarje. Vlada je bila prisiljena objaviti, da so izjave zasebno mnenje častnika (čigar imena niso objavili), je pa odslej naprej uvedla cenzuro za vse izjave častnikov, ki niso izrecno vojaškega značaja. — Britanski veleposlanik v USA je izjavil, da “otočji Kemoj in Macu nista vredna svetovne vojne.”

sednika republike postaja Scelba, ven- dar prav v lastni stranki ni navdušenja za njegovo kandidaturo. Med krilom, ki ga vodi Gronchi in krilom, ki ga vodi Pella, bi naj prišlo do kritičnega trenja, ki bi moglo pospešiti razkol stranke v takem smislu, kakor to predvideva Nen- ni.

Na konferenci v Parizu niso zasledili imen zastopnikov iz Italije in iz zahod- ne Nemčije. Vendar je bil ves posvet izraz razpoloženja, ki prevladuje v strankah krščanske demokrati v Ev- ropi, ki se zaveda, kako nevarne bi bil razvoj, ako bi vodstvo politike prešlo v roke ekstremnih skupin desnice ali le- vice. Le malo pa je verjetno, da bi v tej borbi bila potrebna naslonitev na si- le, ki jih v Italiji trenutno predstavlja Nenni.

PANAMA: Bivši panamski predse- dnik Guizado je bil obsojen na 6 let in 8 mesecev zapora zaradi sodelovanja pri umoru svojega prednika Remona.

KANADA: Prvič v zgodovini katoli- ške Cerkve je vstopilo v samostan neka eskimsko dekle, ki je postala “sestra Naya”. Vse vstopne obrede je opravila v svojem rodnem jeziku v majhni cerkvi- ci v hudsonskem zalivu v Kanadi.

ANGLIJA: Že drugi teden je An- glija brez časopisja zaradi stavke tehnikov, ki so ustavili obrat vseh ti- skaren v državi. Zahtevajo zvišanje plač za 58 šilingov tedensko (120). Lastniki podjetij so jim ponudili 14 šilingov (30 pesov). — Churchill je v ponedeljek zve- čer povabil na večerjo v svojo dom na Downing Street 10. kraljico Elizabeto in njenega moža in jima povedal, da na- merava odstopiti s predsedniškega polo- žaja. Ostal bo še kot poslanec svojega volilnega okraja v parlamentu. V tork je Churchill nato javno objavil svoj sklep, da prepušča predsedniško mesto konzervativne stranke in sedanje vlade Edenu. Ta namerava v nekaj dneh obja- viti, da bodo splošne volitve v Angliji 26. maja t. l. Churchill pa bo s svojo gospo odpotoval prihodnji teden na po- čitnice v Sirakuzo na Siciliji.

VATIKAN: Na cvetno nedeljo so mno- žice vernikov s palmami v rokah vzkli- kale papežu Piju XII, ko se je ta pri- kazal na oknu svoje palače in blagoslo- vil evet.

FLRJ: Ameriška vlada je poslala 850.000 žita Titovi Jugoslaviji, “da bodo mogli rešiti lakote področje ob ja- dranski obali.” Žito razdeljujejo vzdolž obale z 18 jugoslovanskimi pomožnimi ladjami.

ZAH. NEMČIJA: Dr. Adenauer je izjavil, da je sedaj prišel čas, ko bodo enkrat za vselej odpravljene vojne med Nemčijo in Francijo. To izjavo je na- navezal na hvalo francoskemu parla- mentu, ker je ratificiral pariške pogod- be.

Med kladivom in nakovalom

Vsi znaki kažejo, da se je italijanska vlada neposredno ali preko tržaške policije dogovorila s titovsko policijo, da bodo Italijani vračali begunce iz Jugoslavije v Trst in Italijo kadar bodo titovski komunisti to želeli. Čeprav je trditve gorostasna, vse kaže, da je vendarle resnična. Tako kažejo dogodki, to potrjuje pisanje italijanskih tržaških listov in obnašanje italijanske javnosti v zadnji beguncev iz Jugoslavije. Navajamo:

Dne 5. marca 1955 so italijanske oblasti v Trstu vrnille kakih 40 beguncev v Jugoslavijo. Vrnitev se je izvršila nasilno na mejnem bloku Fernetiči. Begunci so se uprli, napadli policijo, jo razorožili in šele ko je prišla policiji pomoč, so jih večinoma nanovo polovili in izročili. Popreje že pa so italijanske oblasti v Trstu vrnille štiri mladeniče, ki so v čolnu prebežali preko Jadranskega morja in se izkrcali v Anconi.

V begunskem taborišču v Trstu je kakih 2500 beguncev raznih narodnosti. Vse te je obšel razumljiv strah, ko so zvedeli kaj se godi. Bati so se začeli seveda tudi tisti begunci, ki živijo izven taborišča po Italiji, zlasti pa še tisti Slovenci, ki so pri svojih ljudeh v okolici Trsta in Gorice. Vest se je razširila tudi po Italiji in po taboriščih je nastala panika zlasti med begunci iz Jugoslavije, ki že itak ne uživajo enake mednarodne zaščite kot begunci iz drugih dežel za železno zaveso.

Kaj je bistvo te sramotne politične kupčije? Italijanom je dobrodošla vsaka priložnost, da pokažejo svoje sovraštvo proti Slovincem, Hrvatom in Srbom in svoje zaničevanje vseh, ki so na drugi obali Jadrana, pa se ne smatrajo sinovom in hčeram volkulje. Titovci izkoriščajo to italijansko razpoloženje za svoje uničevanje protikomunistične opozicije in demokratičnih ljudi, ki skušajo uteči iz komunistične državne ječe.

Komunistom se ne čudimo, zanje je vsako sredstvo dobrodošlo, sramota je, da v takem poslu sodeluje italijanska vlada, ki si nadeja razne demokratične in krščanske naslove.

Slovenski član mestnega sveta v Trstu Dr. Josip Agneletto je dne 8. marca 1955 to zadevo obrazložil javnosti. Povedal je take:

"Italijanski tržaški list 'Il Piccolo' je dne 5. marca objavil vest, da so policijske oblasti sklenile, da vrnejo štiri.

mlade Jugoslovane, ki so pobegnili na motorni ribiški ladjici iz Zadra in prispeji v pristanišče Ancone. Begunci so izjavili, da so zapustili svojo domovino z upanjem, da bodo v Italiji poiskali boljše pogoje za življenje. Naše italijanske oblasti utemeljujejo svojo odločitev s tem, da razlogi, ki so jih navedli begunci, niso dovolj močni, da bi zahtevali in opravičili dodelitev pravice političnega pribežališča v Italiji. Policija tudi pravi, da ti begunci še niso od služili vojaške službe v Jugoslaviji. Ta vest bo seveda vzbudila presenečenost in nekateri ljudje kar trdijo, da je med našo policijo in Jugoslovani sklenjen sporazum, v katerem se je italijanska policija obvezala, da izroča Jugoslovane titovski policiji.

Naše oblasti bi morale dati javnosti kako pojasnilo. Nam se zdi nemogoče, da bi pravico zatočišča mogel kdo krajevati, omejevati ali kratiti, ko pa je zadržana v italijanski ustavi."

Dr. Agneletto je potem navedel pisanje ljubljanskega lista: "Slovenski Poročevalec", ki je pisal dne 27. februarja 1955 na tretji strani: "Begunci so veliko breme državi in ji povzročajo velike težave. Statistike so pokazale tudi v Trstu, kako velik procent beguncev je prišel pred sodišče in so bili obsojeni zaradi tatvin, prostitucije in drugih prekrškov. Italijanske oblasti so sedaj ubrale drugo pot. Začele so vračati begunce iz Jugoslavije. To je dobro preventivno sredstvo tudi v borbi proti kriminaliteti. Samo v mesecu februarju so izročili jugoslovanskim oblastem okoli 100 beguncev iz raznih krajev Jugoslavije, ki so v zadnjem času ilegalno zapustili državo.

Begunci, ki so jih vrnilli, so povečini mladi ljudje od 18 do 35 let. V zadnjem času skoro ne mine dan, da ne bi pripeljali na jugoslovansko-italijansko mejo policijski avto, kjer karabinjeri izročajo begunce jugoslovanskim oblastem. Ta način reševanja begunskega vprašanja je mnogo bolj razumen in človeški kot pa zbiranje beguncev po taboriščih, kjer potem hiražo in propadejo in odkoder jih potem novačijo za izvoz sužnjev."

Dr. Agneletto končno takole popisuje begunce iz Jugoslavije: "Velika večina je zbežala, ker ni mogla prenašati politično totalitarističnega in policijskega sistema, ki vlada v njihovi domovini.

Gre za mlade ljudi, take, ki so komaj dosegli polnoletnost ali starost, v kateri ljudje prično misliti s svojo lastno glavo in kritično sodijo svet, ki jih obdaja. Prepričali so se, da je protizakoniti pobeg v svobodni svet z vsemi njegovimi tveganji in nevarnostmi še vedno boljši od trdega življenja pod totalitaristično vladavino.

Ni mogoče odrekati Italiji pravice, da se otepa novih jugoslovanskih beguncev, ne morem pa priznati, da je vračanje v njihovo matično državo v skladu s členom 10. ustave, ki pravi: Tujec, katerega je onemogočeno, da v svoji domovini stvarno uživa demokratične svoboščine, ki jih jamči italijanska ustava, ima pravico do zatočišča na ozemlju italijanske republike na podlagi zakonitih določil.

Tu se nam vsiljuje vprašanje ali je res neobhodno potrebno, da demokrati-

POLKOVNIK VLADIMIR VAUHNİK UMRL

Ta novica je v petek dne 1. aprila dopoldne pretresla slov. protikom. skupnost v Buenos Airesu. V njej je bil polkovnik Vauhník ugledna in spoštovana osebnost. Čeprav je bilo znano, da polkovnik boluje za hudo in do danes še neozdravljivo boleznijo Parkinson, je vendar novica o njegovi smrti prišla kot veliko in težko presenečenje.

ŽIVLJENSKA POT

Pok. Vauhník se je rodil dne 24. junija 1894 v Svetinjah, kjer je bil njegov oče Mihael nadučitelj, njegova mati Marija je pa izhajala iz znane, narodno zelo zavodne Thalerjeve družine iz št. 11ja nad Mariborom. Zaradi velike nadarjenosti so ga starši poslali na gimnazijo v Maribor. Končal jo je z odliko, kakor je z odliko polagal vse poznejše izpite v svoji vojaški stroki, za katero je kazal že v mladosti veliko zanimanje. Zaradi izredne usposobljenosti je bil sprejet v biv. Avstriji na najboljšo avstrijsko vojno akademijo Theresianum v Wiener Neustadtu. Končal jo je kot najboljši absolvent svojega letnika in dobil prvo častno darilo. Dodeljen je bil kot podporočnik 17 pešpolku, v katerem so služili slovenski fantje. Z njimi je bil v prvi svetovni vojni na raznih frontah. Bil je večkrat težje ranjen. Ob razsulu italijanske fronte je kot narodno zaveden Slovenec prevzel poveljstvo nad tem pešpolkom. Vodil ga je tako, da je fante srečno privedel domov. Po ustanovitvi Jugoslavije je vstopil v jugoslovansko vojsko. Kot poročnik je bil leta 1921 poslan v Višji vojaški kurz v Beogradu, katerega je končal l. 1923 z odličnim uspehom. Zatem je absolviriral v generalnem štabu tudi šolo za generalštabne častnike, prav tako z odličnim uspehom. Spopolnjeval pa je svoje strokovno manje tudi v Franciji na znani vojaški visoki šoli Saint Cir.

Vojaški predstojniki so ga poslali v Prištino, kjer je na tamošnjem divizijskem poveljstvu prevzel načelstvo štaba. Že na to mesto je Vauhník spremljal sloves izredno sposobnega, nadarjenega in vestnega častnika, katerega je mogoče zaupati največje tajnosti, najtežja ter najbolj odgovorna mesta. Zaradi teh lastnosti ga je iz Prištine pot vodila v Sarajevo, kjer je bil dodeljen poveljstvu tamošnjega armadnega zbora. Pri tem poveljstvu je bil Vauhník znova načelnik štaba, kar dovolj potrjuje zaupanje, ki so ga njegovi predstojniki imeli vanj. Tako visoko kvalificiranega in sposobnega generalštabnega oficirja so pa potrebovali tudi v centrali sami v Beogradu ter so ga poklicali iz Sarajeva v generalni štab v Beograd. Tu je bilo pravo mesto za nadarjenega Vauhníka, da je lahko razvil svoje velike sposobnosti. V generalnem štabu skoro ni bilo oddelka, v katerem ne bi bil delal Vauhník. Bil je tudi profesor na generalštabni šoli, t. j. zavzemal je položaj, ki ga ima v civilu vsuč. profesor. Vauhníka so sploh vedno postavljali na najbolj odgovorna in najbolj zaupna mesta.

To je treba posebej poudariti, ker je pok. Vauhník dobival kot Slovenec taklo zaupna mesta še v letih, ko je slovenske častnike spremljalo polno nezaupanja s strani Srbov. Zato je bilo pok. dr. Korošcu po letu 1935 neprimerno lažje pobijati to nezaupanje pri vojnih ministrih in vplivnih generalih ter na dvoru, ko se je lahko vedno skliceval v prvi vrsti na pokojnega Vauhníka v generalnem štabu ter na druge slovenske oficirje, ki so doraščali in bili na raznih mestih ali v Beogradu, ali pa v notranjosti države. Pokojni Vauhník pa je zbudil pozornost tudi na dvoru in to že pod kraljem Aleksandrom, zlasti pa po letu 1935, ko se je zanj začel živo zanimati knez Pavle. Tako je bilo leta 1936 podeljeno polkovniku Vauhníku tedaj gotovo najvažnejše vojaško mesto, mesto

na Italija vrača te bedne ljudi, od katerih večina niso ne delinkventi, ne zločinci, v matično državo, kjer jih čaka postopek, ki si ga lahko predstavljamo? Ali ne bi bilo mogoče s pomočjo Visokega Komisarja Združenih Narodov doseči za begunce pri obmejnih državah v Švici, Franciji in Španiji privolitev za namestitev določenega števila upoštevanih vrednih novih jugoslovanskih beguncev."

Tako je govoril zastopnik demokratičnih Slovincov v Trstu. Nič ne bomo dodajali drugega kot to, da je Dr. Agneletto to pot govoril kot zastopnik vseh demokratičnih Slovincov in da pričakujemo, da zastopniki zapadnih demokracij v raznih mednarodnih ustanovah, ki imajo stvar beguncev v oskrbi, nemudoma ostro nastopijo v obrambo človeških pravic beguncev pretitovsko tiranijo.

njega resnično najtočnejše vojaško-politične informacije. S svojo izredno inteligenco je znal prikleniti nase kmalu po prihodu v Berlin vojaške odposlance vseh zahodnoevropskih držav, zlasti angleške in ameriške. Vsled svojega finega in inteligentnega nastopa ter visoke naobrazenosti je užival velik ugled pri tedanjih nemških vojaških in političnih osebnostih. Tako ni bilo stvari, za katero pok. Vauhník ne bi bil vedel in o kateri ne bi bil informiral svoje vlade, zlasti pa kneza Pavla, ki se je večkrat direktno obračal nanj z najbolj zaupnimi nalogami. Pokojni Vauhník jih je striktno in točno izvršil. Tako je bil knez Pavle vedno na tekočem o vseh namerah nemške vlade in nemškega vojaškega poveljstva.

Mislmo, da ne bomo izdali več nobene tajnosti, če v dokaz našim prejšnjim trditvam navedemo, da je bil pokojni Vauhník tisti, ki je kot jugoslovanski vojaški ataše v Berlinu poslal generalštabu u Beograd šifrirano brzojavko z navedbo datuma, ko bodo Nemci napadli Jugoslavijo in bombardirali Beograd.

To nedešifrirano brzojavko so Nemci našli v arhivu generalnega štaba po prihodu v Beograd. Vauhníka so odpeljali z ostalim osebem jug. poslaništva v Berlin nazaj in ga zaprli. Zasliševali so ga najspretnjeji SS-ovci. Na vse načine so pritiskali nanj, da bi izdal kdo od Nemcev mu je dal tako točne informacije, a vse zamanj. Znal se je izviti in končno se mu je posrečilo priti iz zaporov. Leta 1941 se je preko Zagreba vrnil v Ljubljano, kjer je vodil vso vojaško obveščevalno službo za zahodne zaveznike, ki se je raztegala daleč na vzhod.

Ko so Nemci odkrili v Zagrebu eno od številnih celic ter je bila njegova sestrična Thalerjeva v Zagrebu tudi ustreljena, se je Vauhník umaknil v Švico, kjer je nadaljeval svoje delo v korist zahodnim zaveznikom. V Švici je ostal tudi po letu 1945. Med drugim se je veliko družil s pok. župnikom Lovšinom, ki je bil tudi v Švici. Od tam je pok. Vauhník razvijal tudi veliko delavnost za reševanje slovenskih beguncov. Znanje vseh svetovnih jezikov mu je omogočalo, da je neprestano pisal vloge in spomenice ter jih pošiljal na najvišja zavezniška vojaška mesta. Iz Švice se je začel redno oglašati tudi Svobodni Sloveniji ter ji je začel pošiljati zanimive politične in vojaške novice. V Švici je napisal tudi več knjig s svojega vojaškega življenja, zlasti o vseh dogodkih, ki jih je doživel kot jug. vojaški ataše v Berlinu ter pozneje med vojno. V teh delih je postavil jugoslovanske komuniste na pravo mesto, ki jim pripada kot borec za komunistično revolucijo ter zmago sovjetskega komunizma v Jugoslaviji.

V IZSELJENSTVU

Pok. Vauhník se je vedno smatral za živ ud slovenskega naroda. Zato je stal na stališču, da je njegovo mesto tam, kjer bo narod. Odločil se je tudi sam za

emigracijo v Argentino, kamor je odšla večina slovenskih protikomunističnih beguncev. V Buenos Aires je prispel dne 11. januarja 1948. Takoj se je pridružil tistim, ki so ustajevali temelje Društvu Slovincov. Svoje plemenite srce in veliko ljubezen do slovenskega človeka je tu pokazal tako kot malokdo. Ni ga bilo dneva, da ne bi dopoldne in popoldne zahajal v emigrantski hotel ter ljudem iskal službe in stanovanja in jim lajšal začetne trdote vzijljanja v nove razmere.

V prvih letih izseljenstva je bil gotovo redno vsako nedeljo in praznik na Martinu, kjer se je pri ted. predsedniku Društva Slovincov g. Milošu Staretu zanimal za vsa vprašanja, ki so bila v zvezi z našo emigracijo. Vedno je bil pripravljen pomagati. Vauhník je v ted. stanovanjski stiski za naše ljudi preskrbel garanta, da je bilo mogoče najeti veliko hišo v Ramos Mejia, v kateri so dobile stanovanja številne družine. Tako je marsikateremu slovenskemu človeku prav pok. Vauhník pomagal, da se je hitro znašel v novem svetu. Društvo Slovincov je pok. Vauhník ostal zvest do zadnjega.

Da je pa bil Vauhník tudi mož močnih moralnih načel, je dokazal z načinom svojega življenja. Marsikdo na njegovem mestu, z njegovo preteklostjo, z njegovimi zvezami med amerškimi, angleškimi, francoskimi ter nemškimi vojaškimi osebnostmi, bi lahko živel razkošno in brezskrbno življenje. Vauhník ni bil tak. Skromen, kot je vedno bil napram sebi, je ostal tudi v emigraciji. Sam se je preživljal kot uradnik v raznih industrijskih podjetjih in stanoval v skromni sobici pod stopnicami. Tak je bil Vladimir Vauhník, mož, ki bi bil lahko razpolagal s premoženjem, če bi ne imel takih načel. Zanj sta bili najvažnejši poštenje in čist obraz. Dobro delo, ki ga je sam napravil svojemu rojaku v stiski, pa je smatral za dolžnost.

Po prihodu v Argentino se je takoj odzval tudi povabilu Svobodne Slovenije ter je za njene bralce ob raznih prilikah pisal zanimiva vojaško-politična poročila, ki so prav tako odkrivala moza z izredno vojaško naobrazbo ter so vzbujala pozornost tudi v drugih emigrantskih skupinah. Bil je tudi sodelavec Zbornika-Koledarja Svobodne Slovenije. Zlasti sta vzbudili pozornost njegovi zanimivi vojaško-politični študiji "Grožnje in spletke proti obstoju Slovenije" v letniku 1953. in "Današnji vojaško strateški položaj Slovenije" v letniku 1954.

Udeleževal se je tudi redno vseh slovenskih prireditvev in z vsemi silami povsod podpiral prizadevanje slovenske organizirane protikomunistične skupnosti.

SMRT IN POGREB

Pred leti je dobil hudo bolezen Parkinson. Lani je bil operiran, a operacija ni uspela. Silno je trpel pri njej. Sam je pravil, da si nikdar ni mogel predstavljati, da tako hude bolečine sploh obstajajo. V njegovo sobico v tovarno, v kateri je bil nazadnje v službi, so ga hodili obiskovat prijatelji in znanci. Zapustil jo je v petek, 1. aprila, ko so ga prepeljali v bolnico Bosch, kjer je umrl. Svetlo poslednje olje mu je v omenjeni bolnici podelil č. g. A. Orehar.

Pogreb pok. Vladimírja Vauhníka je bil v soboto 2. aprila ob enajstih dopoldne na glavno buenosairesko pokopališče Chacarita. K zadnjemu počitku so ga spremljali njegovi osebni prijatelji in znanci ter člani vodstva podjetij, v katerih je bil pok. Vauhník v službi. Društvo Slovincov sta zastopala predsednik ing. Albin Mozetič in tajnik France Pernišek, Svobodno Slovenijo pa gg. Miloš Stare in Josko Krošelj.

Ko se je pogrebni sprevod ustavil pred odprtim grobom, so gg. ing. Goll, August Westen, dr. Vinko Zorc, dr. Jože Ermenec, Tugomer Prekoršek in Franc Pernišek dvignili krsto in jo prenesli do groba. Pogrebne molitve je opravil direktor slovenskih dušnih pastirjev v Argentini č. g. Anton Orehar.

V imenu pokojnikovih osebnih prijateljev in znancev je Vladimirju Vauhníku govoril v slovo ginljive besede g. dr. Vinko Zorc, v imenu Društva Slovincov pa se mu je predsednik g. ing. Albin Mozetič zahvalil za vse njegove velike usluge našim ljudem v Argentini ter za njegovo vestno službo narodu in domovini.

Grob, ki je sprejel vase izmučeno telo pok. Vauhníka so pokrivali lepi vencji iz jesenskega cvetja; njegovi prijatelji in znanci so pa še dolgo stali ob njem in mislili na svojega dragega prijatelja, ki jih je zapustil.

Počivajte v miru, gospod polkovnik! Naj Vam bo lahka argentinska zemlja. Slovenci Vas bodo vedno ohranili v najlepšem spominu.

ARGENTINA

V zunanem ministrstvu je bila podpisana nova trgovinska pogodba med Argentino in Anglijo za dobo dveh let. Vrednost med obema državama izmenjanega blaga bo dosegla višino 170 milijonov funtov šterlingov.

Liga Esudiantil Argentina je priredila veliko slavnost v Luna Parku. Na njej je predsednik republike general Peron najbojšim dijakom in dijakinjam razdelil več avtomobilov ter 50 motociklov Siam Lambretta in 40 motociklov znamke Paperino.

V provinci Bs. Aires so z novim letom nastavili 1000 novih učiteljev.

Industrijska banka v Bs. Airesu v svojem letnem poročilu navaja, da je v letu 1954 odobrila raznih posojil v višini 5.334.500.000 pesov.

Prosvetni min. je izdal odredbo, s katero je prilagodil šolski koledar zadnji vladni odredbi, po kateri so narodni prazniki v Argentini: 1. maj, 25. maj, 9. julij, 26. julij in 17. oktober ter 6 dni, ko državni uradi ne delajo. Ti pa so: 1. januar, pustni ponedeljek ter pustni torek, veliki petek, 17. avgust in 25. december.

V salonu 17 de Octubre Tajništva za tisk in radio je odprta razstava "Antartida Argentina".

V Buenos Airesu bodo začeli graditi v središču mesta veliko koncertno palačo. V palači bo sedež tudi drž. loterije.

Notranje ministrstvo prejema vedno več predlogov naj bi vlada proglasila za provinci tudi sedanja nac. teritorija Formosa in Rio Negro.

Po informacijah min. za poljedelstvo in kmetijstvo so argentinske ladje kitolovke vlovile v razdobju 1953-1954 1.075 kitov različne velikosti.

Športniki, ki so ne udeležili velikih športnih prireditev ameriških držav v Mehiki in Čilu in so v obeh državah dosegli odlične uspehe in zmage, so večeraj priredili slavnost v pozdrav predsedniku republike generalu Peronu. Ob tej priliki so se mu zahvalili za vso podporo, ki jo izkazuje športu.

Kontraadmiral Teisaire je kot tajnik za politične zadeve pri vladi objavil, da bo Buenos Aires sedaj razdeljen v 44 okrajev, od katerih bo imel vsak svojega zastopnika v občinskem svetu.

Finančno ministrstvo je izdalo letno poročilo Centralne banke. Iz nje ga je razvidno, da so ob koncu leta 1954 znašale denarne rezerve 3.013 milijonov pesov.

Nacionalni zavod kontinentalnega ledu v Patagoniji objavlja poročilo o svojem zadnjem raziskovanju področja kontinentalnega ledu v Patagoniji. V njem navaja, da ima Argentina dosežaj največje področje kontinentalnega ledu in to ledenik Upsala, ki se razteza na področju 80 km.

Prometno ministrstvo se je odločilo, da bo elektrificiralo transandinško železnico, ki veže Argentino s Čilom.

V Buenos Airesu je v letu 1954 v raznih športnih stadionih prisostovalo nogometnim tekmam 2.109.000 ljudi, gledaliških predstav se je udeležilo 4.858.500 ljudi, filmskim predstavam v kinih je pa prisostovalo 67.534.200 ljudi.

V Mar del Plati se je v času od 9. do 30. marca t. l. vršil 18. mednarodni šahovski turnir, katerega se je udeležilo 16 šahistov in 8 držav. Zmagal je Jugoslovian Borislav Ivkov. ki je bil pred leti prvi juniorski svetovni šahovski prvak. Priporil se je 11½ točke od dosegljivih 15 točk. Drugi je bil Argentinec Najdorf (11 točk), 3. Jugoslovian Svetozar Gligorič (10 t.), nakar sledita Čehoslovak Pachman in Madžar Szabo (vsak 9½ t.), 6. je bil Argentinec Panno, sedanji juniorski svetovni prvak (9 t.), nakar sledi: Argentinec Pilnik (8½ t.), Španec Toran (8 t.), Argentinec Wexler, ki je edini premagal zmagovalca Ivkova (7½ t.), Argentinec Rossetto (7 t.), Čilenca Flores (6 t.) in Letelec (5 t.), Argentina Idigoras, ki je edini premagal Gligoriča, in Dođero ter Uruguajec Bauzá (vsak 4½ t.) ter Kolombijanec De Greiff (4 t.). Turnirju, ki se je vršil v Hotelu Provincial, je prisostovalo vedno precej ljubiteljev šaha. Največ gledalcev so imeli igralci Ivkov, Najdorf in Panno, zlasti ko so ti 3 igrali med seboj. Panno je premagal Najdorfa, Ivkov Panno-ta, med tem ko sta Ivkov in Najdorf v zadnjem kolu remizirala.

Novice iz Slovenije

V Ljubljani so pred nedavnim predvajali nov slov. film Tri zgodbe, in sicer: Na valovih Mure — po noveli Miška Kranjca. Režiral Igor Pretnar. Kopljki pod brezo, po Vorančevi noveli Vodnjak. Režiral France Kosmač, Slovo Andreja Vitužnika — po Ingoličevi zgodbi režiral Jane Kavčič. Vsi trije filmi, povezani v en sam celovečerni film, so po časopisnih poročilih presenetili zaradi svoje umetniške in tehnične izdelanosti.

V Helsinkih se udeležuje kot dirigent tamkajšnje drž. opere slov. rojak Leon Funtek, sin pesnika Antona Funtka.

V proračunu LRS za 1955 so predvideni skupni izdatki v višini 9 milijard 470 milijonov. Za prosveto, zdravstvo, ceste, sodstvo, državno upravo in rezervo je predvidenih 5 milijard 800 milijonov, za dotacije ljudskim odborom 310 milijonov in za proračunske investicije 3 milijarde 360 milijonov. V proračun je vključen tudi sklad Borisa Kidriča v višini 20 milijonov dinarjev. Skupni znesek negospodarskih investicij znaša

VRAČANJE PREBEŽNIKOV IZ JUGOSLAVIJE PRED RIMSKIM PARLAMENTOM

Poslanca De Marsanich in Romualdi sta postavila vladi tole vprašanje kot ga prinaša "Il Messagero Veneto" dne 8. marca: "Podpisana zahtevava, da ministrski predsednik in min. zunanjih zadev povesta ali jima je znano ali je resnična vest, ki so jo objavili listi, n. pr. "Tempo" v Rimu dne 5. marca, da so štirje dalmatinski mladeniči, ki so pribežali v našo državo, bili takoj zopet vrnjeni jugoslovanskim oblastem, čeprav se vsakdo mora zavedati njihovega žalostnega konca in bi tisti, ki bi kaj takega storil, bil nečloveško ravnodušen.

Podpisana hočeta tudi vedeti ali je vsaj deloma resnična druga vest, ki kroži po celi Julijski Krajini, da je namreč v veljavi tajni dogovor med italijansko in jugoslovansko vlado in da morajo italijanske oblasti po tem dogovoru takoj izročiti jugoslovanskim oblastem vse jugoslovanske državljane, tudi tiste, ki so italijanske narodnosti, če se zatečejo v Italijo in tu prosijo za politično pribežališče. S tem seveda naša policija krši našo ustavo, ki sankcionira načelo političnega zatočišča in gladko prezira osnovne človeške pravice."

Tako interpelacija. Ali bo kaj pomagala ali ne, ne vemo. Verjetno bo to odvisno od novih političnih kupcij. Pa vsaj postavila je vprašanje v pravo luč in zadeva je javno prišla na mizo italijanske vlade, da ne bo mogoč noben izgovor.

1.700.000.000 din. Od tega je določenih 300 milijonov za novo skupščinsko palačo in za dovršitev del v sed. skupščinskih prostorih v Kazini. Izvršni svet bo razpolagal za vsoto 130 milijonov za začetek gradnje stanovanjske hiše za uslužbenke sveta, državni sekretariat za gospodarstvo bo imel 15 milijonov za nadaljevanje geoloških raziskav na Dolenjskem, Notranjskem in Primorskem. Državni sekretariat za notranje zadeve tudi hoče imeti novo palačo in ima v ta namen zagotovljenih 2.100.000 din. Subvencija za Slovensko narodno gledališče v Ljubljani znaša 30 milijonov din. V glavnem za modernizacijo naprav v obeh gledališčih. Univerza z vsemi fakultetami ima zagotovljen kredit 358.200.000 din. Skupni znesek investicij za prosveto znaša 510 milijonov din, za ljudsko zdravje in socialno politiko je pa določen kredit 670 milijonov din. Od tega zneska je za ljubljansko bolnišnico namenjenih 186 milijonov din.

Skupščina LRS je imenovala za sodnike pri Okrožnem sodišču v Ljubljani Alojza Juvanca in Savo Šiferja, pri Okrožnem sodišču v Mariboru Milka Goloba in Franca Miklavčiča, pri Okrožnem sodišču v Novem mestu Antona Bolta in Stanislava Modica ter pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani Adolfa Doboviška in Bogdana Salbergerja.

V Ljubljani so imeli večer francoske

Slovenci v Argentini

Buenos Aires

Poravnajte naročnino za 1954!

Naročnina za leto 1954 je bila pri enkratnem vplačilu za vse leto \$ 70. Pri plačevanju v obrokih je bila za pol leta \$ 38.— in za za četr let \$ 20.— ter \$ 10 za tisk. sklad.

OSEBNE NOVICE

† Marija Dobravc. Dne 13. marca 1955 je v Celju umrla mati našega rojaka g. Miloša Dobravca iz Villa Cerini ga Marija Dobravc, roj. Grifič. Pokojna je bila že nad dve leti težko bolna. Pogreb je bil 15. marca na Celjsko mesto pokopališče. Doma zapušča moža Mihaela Dobravca, sina Brankota ter hčerke Marijo, Milko in Silvo. V Buenos Airesu pa žaluje zanj g. Miloš Dobravc, kateremu izrekamo naše globoko sožalje.

Bariloche

Število slovenskih turistov iz prestolnice, ki so letos obiskali Bariloche, pomeni za zdaj letni "rekord". Ker je pričakovati, da si bo v bodoče vedno večje

moderne skladateljice Geimaine Tailleferre in baritonista Bernarda Leforta. Skladateljica Tailleferre spada v isto skupino modernih francoskih skladateljev kot Arthur Honegger.

V slovenskih mestih in industrijskih središčih primanjkuje okoli 23.400 stanovanj. To je ugotovljalo dr. Breclj v proračunski razpravi v Ljubljani. Omenil je tudi, da bodo letos zgradili okoli 2000 stanovanj in da se bo v ta namen iz raznih virov nabralo v sklad okoli 4,5 milijard din.

Umrlj so. V Ljubljani: Jurij Hude, preglednik fin. kontrole v p., Ana Verbič, roj. Weinberger, Ana Sever, roj. Japelj, žena žel. strojevodje v p., Marjanca Race-Stofova, Fanči Fajdiga, vdova po poštmem uradniku, Peter Gobec, biv. trgovec, Jože Markič, Marija Pfeifer, roj. Roner, vdova po deželnem tajniku, Lucija Kunelj, Marija Horvat, roj. Jelovšek, žena žel. upok. Pavlina de Comelli, roj. Kregar, uslužbenka podjetja "Les Ljubljana", Terezija Blaj, roj. Vrenka, Barbara Redenšek, upok, dr. Frida Bitenc-Znidaršič in Fran Božič v Gornji Radgoni, Marija Tomšič, roj. Rojina, upok. Tob. tovarne v Dravljah, Pepca Majcen v Novem mestu, Franc Beber, sodni uslužbenec v Šentjanžu, Franc Muhič, upokojenec v Dravljah, Marija Florič, vdova, roj. Ratajce, upokojenja v Celju, Ivona Bojt, roj. Jankovič v Dobrovi pri Ljubljani, Ivan Ratej, pos. v Vinarjih pri Slov. Bistrici, Frančiška Čebulj, roj. Krupala v Kamniku, Dušan Ukmar, rezervni major v Novi Gorici in Anton Okrogar-Nestl, "narodni heroj" v Zagorju.

število naših ljudi želelo počitnic v gorskem zraku, se mi zdi potrebno povedati nekaj besed vsem onim, ki jih mika "dežela jezer".

Vemo, da je za vse, ki živijo v subtropski velemestni klimi sprememba zraka vsaj za 14 dni v letu izredno koristna. Človek naj samo ne gara in dela, privoščiti si mora tudi nekaj dopusta. Za soperico, nasičeno z vlogo, ki je v Bs. Airesu včasih prava mora, je suho, višinsko bariloško podnebje najprikladnejša sprememba.

Večina naših ljudi se tega zaveda, a na poti jim stojita dva veliki oviri: daljina in stroški.

Kar se daljave tiče, jo je pač treba vzeti v zakup. Na tem dejstvu ni moči dosti spremeniti. Vožnja z vlakom traja dva dni in tisti ki mu žep. ne dovoljuje letala, se mora pač sprijazniti z dolgočasno patagonsko puščavo, v kateri pa bo človek, ki ima smisel za naravo in oči na pravem mestu slednjič tudi našel svoje zanimivosti.

A glede stroškov zadeva ni tako huda. Predvsem je jako enostavno vprašanje,

če gre za mlade ljudi, ki si želijo gorá, jezer in gozdov ter se poživljajo na hotelske udobnosti. Taborenje tu doli je najcenejši način življenja. Poznam prijatelja iz Bs. Airesa, ki je v naših krajih preživel izredno prijeten mesec s svojo gospo, obhodil bariloški svet križem krašem in pri tem izhajal prav z istimi izdatki kot bi jih imel v prestolnici. Pripeljal se je seveda v drugem razredu in vožnja z vlakom je bila edina izredna postavka v proračunu enomesečnih počitnic.

Slovensko planinsko društvo si zdaj prizadeva, da zgradi za planinske ljubitelje nekaj skromnih zavetišč. Bivak "Pod Skalco" je dokončan in verjetno bo za prihodnjo sezono že urejeno zavetišče v Bariločah samih. Jasno je, da bodo ta zavetišča prirojena potrebam planincev, brez vsake udobnosti. To ne le, ker so iz razumljivih razlogov finančna sredstva dokaj skromna, temveč tudi ker mora planinsko društvo skrbeti za gorniški duh med svojim članstvom in ne gré da bi se ukvarjalo s hotelirstvom in podobnimi posli.

Obstoja pa tudi možnost, da se namestijo gostje, ki si želijo gotovih udobnosti za ne prehudo ceno po manjših penzijah in zasebnih sobah. Stanovanje velja 15-20 pesov dnevno, po navadi je težko najti sobo za enega samega človeka. Hrana stane letos: v "Veneti" (enostavna, a dobra hrana) \$ 8.— na obrok in v boljših restavracijah več. Vožnja v spalnem vozu je ca 700 pesov tja in nazaj.

Ker se med obiskovalci iz prestolnice vsako leto pojavi kak razočaranec, ki je v svojih člankih čital nekaj, česar nisem napisal, hočem enkrat za vselej pribiti tri dejstva:

1) Bariloche in okolica so prelep kraj v naravnem pogledu. To naravo sem opisoval, samo njo sem hvalil in povzdigoval. Kar se letovišča tiče, je Patagonija precej daleč za Evropo, razen v hotelskih cenah. Ako si kdo želi luksusa in ga je pripravljen plačati, ga vendar lahko brez težav najde.

2) Patagonija ni Slovenija. — Svet je drugačen, naravni pogoji, klima, zemlja, rastlinstvo so različni od naših. Neprijetni spremljevalci gorkih dni so prah in brenclji po gozdovih. V neposredni okolici mesteca pogreša človek trave in trat, ki jih je pa dovolj okrog Trebola, Llao-Llao, Angosture in Trafula. Lepota "dežele jezer" je v njenih pragozdovih, v neštetih jezerih, v drznih gorskih grebenih, v belih samotah ledenikov in zimskih snegov. To je tisto, česar se ne dá kupiti, kar turistične agencije komaj pokažejo in česar tudi vsakdo ne vidi. Komur za take reči ni, naj mirno ostane v velemestu. Za nas te dobrine bogato odtehtajo prah, prosluli patagonski veter in dolgotrajno jesensko in zimsko deževje.

VELIKA NOČ

Danica svetila je v mirno še noč, kar skalo odkrila je angelska moč. In Jezus, naš Kralj, iz groba je vstal, premagal je smrt in pekel je strtl! Aleluja, aleluja, raduj se, Marija, aleluja!

Bleščé se mu rane, obraz mu žari, iz duše udane zapojmo mu vsi: Presveti Gospod, delivec dobrot, pokaži v nebo rešilno nam pot! Aleluja, aleluja, raduj se, Marija, aleluja!

Pred tvojo postavo se klanjemo vsi, za tvojo postavo vsak rad se bori. O dobri Gospod, varuj nas nezgod, po smrti pa daj nebeški nam raj! Aleluja, aleluja, raduj se, Marija, aleluja!

3) Bariloche niso noben raj za zaslužek. Še vedno se kdo najde, ki pride sem doli z zmotnimi nazori o cenah in plačah. V gospodarskem oziru je pač treba delati kot povsod, plače so razmeroma nekaj nižje in življenjski stroški nekaj višji kot v Bs. Airesu. Dela posebno pozimi manjka. Nihče še ni, od la-kote umrl, a od novih naseljenecv tudi milijonar do zdaj ni nihče postal.

Ogromna večina naših izletnikov vse to vé. Obiskujejo gore, vozijo se po jezerih, vračajo se v velemesto spočiti, polni zadovoljstva in dobrega zraka.

Da pa se ne bi slučajno tisti neznatni procent nujno potrebnih nergačev v bodočnosti kaj povečal, zato sem napisal teh par vrstic v opozorilo.

V. Arko

Mendoza

Slovenski dekliški krožek v Mendози je imel redni letni občni zbor v nedeljo 28.II. t. l. Dekleta v Mendози beležijo aktivnost in lepa napredovanja v svoji organizaciji. Prisrčna povezanost med njimi se opaža predvsem na rednih sestankih, kjer poleg resnega programa ne manjka tudi veselega razpoloženja in dekliške pesmi.

V svoj novi odbor so si izvolile predsednico gđc. Marijo Božnarjevo, tajnico gđc. Anico Baljdovo in blagajničarko gđc. Kristino Zarnikovo. Kot doslej želimo tudi v novem poslovnem letu organizaciji veliko uspehov in veselja do krožka.

V družini g. Mihe Grošlja in njegove žene ge. Marije, roj. Grile sta se dne 27.II. t. l. rodila sinčka-dvojčka, katerih enega je Stvarnik poklical po treh dneh med nebeške krilate. Preostali pa je krepak dečko, ki so mu pri krstu dali ime Jožek. Družini g. Staneta Grebena in njegove žene ge. Marije, roj. Bajda pa se je 20. III. t. l. rodila hčerka Marija. Srečnim družinam čestitamo.

NA BELO NEDELJO

17. aprila 1955

POPOLDNE

na Slovenski Pristavi v Moronu velika družabna prireditvev
Pester program, vesela zabava, dobra pijača in jed. — Ne izostanite, ker
tudi Vas iskreno vabi

DRUŠTVO SLOVENCEV

NARTE VELIKONJA

Višarska polena

Nenadoma je utihnil. "Čemu mislim na vrvi!" se je karal. "Kaj je meni mar?"

"Prav na kratko se je utrgal!" je dejala Franca.

"To je dobro!"

"Deteljo je pulil iz koša!" se je smejala, "in prav neumno gledal!"

"Deteljo? Ali ste že pri detelji?"

"Začeli smo!"

"Pri detelji sem se lani urezal s koso. Kri sem zanj prelil!" se je smejal. "Da bi vedel teliček, da sem kri zanj prelil!"

Franca je razmišljala te besede. "Kri je prelil in zdaj skoraj življenje pustil! Za teh par grošev umazanih. Tak mlad fant — življenje za dobro žlico zabeljenih žgancev in slabe hlače! In zdaj celo hoče, naj se iz njegovih bolniških prispevkov najame njegov namestnik. Kako je resnično dober!"

"Pa bi res najeli še koga!" je povzel besedo.

"Nič ne skrbi, Tine, bomo že! Saj boš itak sam kmalu na nogah!"

"Da bi le bil!"

Franca ga je spet položila na posteljo, ga odela ter mu popravila blazino pod glavo.

"Ali je dovolj toplo v sobi?" je vprašala na vratih.

"Dovolj!" je potrdil. "Čemu bi trati-

la drva!"

"Par polen bomo že še utrpeli."

In je prinesla večerjo ter mu privzdignila blazino, da je srebalo iz skled.

"Da se ne poliješ!" mu je zadeljajaco na prsih. Čuden trepet je pretresel njene roke.

"Kakor otroku mi strežete!" se je zahvaljeval Tine.

"Kakor otroku", ji je trepetal glas od neznane omotice v glavi.

Popravila mu je spet zgoljave in ko mu je potegnila odejo prav do brade, jo je prijel za roko.

"Ne tako! Prevroče bo!"

Čutila je pritisk v zapestju in kri ji je udarila v lice.

"Oče spet nekaj godrnjajo!" si je pomagala iz zadrege ter prisluhnila v kuhinjo.

"Kaj pa hočejo?" je vprašal.

"Da nismo gnojia vozili na pravo nji-vo. Andrejevega je vozil Matijec."

"Če ste ukazali! Sami ste gospodinja!"

"Sitnari pa le!" je dejala.

Ko se je razpravljala po večerji, je nenadoma ostala sredi misli. Preden se je zavedela, je primerjala Tineta z Matijcem: "Matijec počasen, potuhnjene in hinavec, pa ne svetnik. — Da sem se tako motila! Tine pa skrben, odkrit in močat. Odločen. Sami ste gospodinja! Oni

haranta z njivo za vdovo in grunt, ta ponuja svojo bolniško podporo za hlapca tujemu gruntu!"

In je razmišljala:

"In Matijec je gruntarjev sin in Tine je hlapec, pa kakšna razlika! Kaj pa je, če je hlapec! Pošten je!"

Strmela je v temo. Pokrivala se je, da bi molila. Toda sredi molitve in vse navzkrižnih misli je začutila pekočo bolečino v zapestju. Čudno ji je vzplalo, ko se je spomnila, kako jo je Tine prijel za zapestje.

Planila je v postelji kvišku:

"Moj Bog, kaj je to? Saj to nima nobenega smisla!"

"Gospodinja si!" ji je prišepetaval neznan glas. "Sama ukazuješ!"

"Jaz sem gospodinja!" je spet ponovila. "Da, jaz sem gospodinja!"

In je vstala, prižgala luč ter poiskala v skrinji pod židanimi rutami zavoj papirjev. Okoli enega je bil prevezan rdeč svilen trak.

Razgrnila je papir.

"Tu notri stoji! Jaz sem gospodinja! In moja dota je že v gruntu in delo je v njem! Pa še to bi radi!"

Kljubovalnost se je oglasila v njenem srecu.

"Pa ne boste!"

Spravila je nazaj, upihnila luč ter zapala sredi vrtince misli, ki so se ji podile po glavi.

Farni zvon je vabil k prvi maši, ko se je zbudila. Planila je na noge, in kakor da jo neznana sila žene nazaj, se je

vrnila s praga, že namenjena v cerkev, ter stopila v čumnato.

Tine je spal, prsi so se mu enakomerno in močno dvigale, zdravo roko je imel pod glavo.

Zavedela se je, da se to skoro ne spodobi, in po prstih je šla iz čumnate.

Pri srecu ji je bilo čudno, tako čudno, da bi jokala od strašnega občutka osamelosti in neznane bolečine; roke so jo v zapestju trpkoslado pekle, kakor da jo nekdo tesno drži zanje.

"Moj Bog!" je hitela v mrzlo jutro. "Kaj je to, kaj je to?"

11.

Franca je sedela sama v kuhinji na ognjišču ter šla za svojimi mislimi. Ogenj je plapolaje lizal kotel, v katerem je kuhala za prašiče. Zunaj je plal dež v curkih na šipe.

"Kakor da mi gledajo v srce. Kako je rekla Kosmačka? Da je najbolje, če ga vzamem. Da ne bodo ljudje stegali jezikov. Strežeš mu. In če mu ne bi stregla, bi rekle, da mu ne strežem. In da bi ga vzela. Ali naj mu jaz rečem?"

Sredi misli jo je zmotil Matijec. Prišel je z naročjem polen v rokah, ki jih je rahlo, da niso zaropotala, stresel pod ognjišče.

"Prihuljenec, hodi kakor mačka!" je šinilo Franci skozi možgane. "Ali je to mož?"

"Psu je nekdo vrgel nekaj na nogo!" je počasi dejal, odkakljaje si. "Pred lo-pocvili ter si jo liže."

"Padlo mu je kaj nanjo," je odvrnila Franca.

"Z arniko mu bom pomazal in zavezal."

"Si jo bo že sam izlizal," je osorno dejala.

Matijec je stopil v izbo, vzel arnike, odtrgal kos cunje za pečjo, stisnil vse v žep ter skrivoma šel psu zdraviti nogo, ki ni bila udarjena, temveč živzana na steklu.

"Ali te boli, ali te boli, živalca uboga?" je izpiral nogo. Ko je pomočil cunjico v arniko ter jo pritisnil na rano, je Sultan šavsnil po njegovi desnici, da mu je posnel kožo na palcu. "Živalca neumna," se je jezil Matijec, "ko pa ne veš, kaj je dobro."

Franca je stala na pragu ter se skoraj na glas zasmejala, ko si je Matijec brisal roko ob hlače.

"Neroda, nerodna!" je z gnevom siknila skozi zobe. "Žival se mu smili, otrok se mu smili, samo za grunt bi barantal z vdovo; ta se mu ne smili. Samo jaz, samo jaz se mu nič se smilim. Kakor tiste pene, sam videz ga je!" Dež je plal iz žlebov, da so se delali zbirki in pene. "Kakor tiste pene! Zablesti se, zabeli se in če dregneš vanje, je prazen nič. Da, prazen nič," je sunila z nogo v mlako. "Kaj boš z Matijcem?" ji je bila dejala Kosmačka. "Ali ni škoda, da je tak bahat nič? Samo bahat nič. In star je že. Kaj pa ima? Nič nima. Tvojo doto ima. Zdaj pa veš, koliko ima!" (Nadaljevanje sledi)

SLOVENCİ PO SVETU

ŠPANJA

Zveza slovenskih katoliških visokošolcev želi uredništvu "Svobodne Slovenije" in vsem Slovincem blagoslovljene praznike Gospodovega vstajenja. Naj nam vsakoletno praznovanje Zveličarjevega zmagovalnega vstajenja poživilja našo vero in nam daje novega upanja v zmago božje Prave in Dobrote. Za predsednika: Marijan Magister, tajnik: Slavko Kranjec.

KANADA

Slovenska hranilnica in posojilnica v Torontu je imela občni zbor. Ponovno sta bila izvoljena dva člana ravnateljstva, en član iz kreditnega in eden iz nadzornega odbora. Razvoj Hranilnice in posojilnice J. E. Kreka je pa razviden iz naslednjih podatkov: Dne 30. VI. 1953 je imela 90 članov. Hranilnih vlog je bilo za \$ 8,614.17, posojila so izkazovala \$ 3,060.00. Dne 31. XII. 1953 je bilo stanje: članov 140, hranilne vloge so

dosegle višino \$ 24,339.70, posojila pa \$ 11,348.50. Stanje hranilnice dne 31. XII. 1954 je pa bilo tako: članov je bilo 228, hranilne vloge so se povzpale na \$ 51,574.10, posojil je pa bilo odobrenih v višini \$ 44,002.54.

Na občnem zboru slovenske Caritas je bil izvoljen nov odbor s Stanetom Levstikom na čelu.

NORVEŠKA

Z velikim veseljem smo prejeli pred dobrim mesecem Vaš Zbornik-Koledar. Zelo radi ga beremo, če le imamo čas. Čestitamo Vam in se Vam zahvalimo za to res lepo in zanimivo knjigo. Prepričani smo, da bo Vaš Zbornik-Koledar vsakemu Slovincu, ki ga bo imel priliko brati, gotovo všeč.

Lepo Vas pozdravljamo in Vam želimo obilo uspeha pri Vašem delu. Urednikom Svobodne Slovenije in vsem njenim bralcem voščimo blagoslovljene velikonočne praznike. Družina Ficko.

tev pogodbe izpred vojne, to se pravi, dostave izdelanega avtomobila proti eventualnemu doplačilu razlike med tedanjem in sedanjo ceno.

Anglija je lani tudi zgradila največ ladij, 253 v skupni tonaži 1.408.874 ton. Od tega bo 1 milijon vozil pod angleško zastavo, ostalo pa so bila naročila za različne države. Nemške ladjedelnice so lani zgradile 268 ladij — 963.114 ton, od tega polovica naročil iz tujine. Sledi ji švedska — 61 ladij, 59.689 ton, od tega polovica na račun Norveške. USA so lani zgradile doma 46 ladij, večino ma petrolejskih skupno 476.984 ton.

Marsikdo še ne ve...

...da ima trenutno največjo naklado Le Parisien Libéré — 675.000, kateremu sledi Le Figaro — 458.000, temu pa Aurore — 420.000.

...da se je egiptovskemu predsedniku vlade Nasserju rodil peti otrok. Tako ima sedaj tri frante in dve dekleti.

...da poprečno umre na leto 1.519.000 oseb, od tega zaradi srčnih bolezni okrog 545.000, za rakom 215.000.

Lahko imate še tako dober spomin, vendar z leti, ki so že šla mimo in še bodo, bo marsikateri dogodek odšel v pozabo. Ne bi pa smeli pozabiti nikdar tistih naših žrtev, ki so padle v teku revolucije. Nekaterim izmed njih je msgr. Škerbec postavil v svoji knjigi Krivda rdeče fronte spomenik. — Kupite to knjigo in preberite jo. Ne z maščevalnimi mislimi, pač pa z dostojnim spominom na naše mrtve. — Knjigo dobite v Dušnopastirski pisarni za 17 pesov.

NOVICE IZ TRSTA

Iz Trsta je nedavno emigriral v Avstralijo g. dr. Zvone Hribar z družino. V Trstu je bil najprej v službi pri IRO, nato pa pri CIME.

V Trstu sta se dne 19. III. t. l. poročila g. dr. Oton Berce in gđc. Uča Gašperšič. Čestitamo.

Iščem služkinjo za vsa gospodinjstva dela. Sra. VITTORI, Las Heras 1868 piso 4, d.p.o. 3, Capital — T. E. 42-7405.

PAKETE ZA EVROPO

vsake vrste, kakor tudi zdravila, najbolje in najceneje pošilja **Zdenku Kalečak**

Monte 2049 - dvorišče - Bs. Aires višina Rivadavia 6400 - Omnibus 132 dnevno od 14. — 19. ure, ob sobotah od 9. — 12. ure.

Pismena naročila, kakor tudi denar pošiljajte po giro postal ali z bančnim čekom na ZDENKA KALEČAK Casilla de Correo 340, Buenos Aires

Vsi paketi so zavarovani. — Paketi prispejo v roku 20 dni —

Blagoslovljene velikonočne praznike želi vsem svojim cenjenim strankam ter se jim priporoča tudi v bodoče

Fotoateljé
Lojze Erjavec

ALVARADO 350 — T. E. 658-0827
Ramos Mejía

Opozorjam vse Slovence na lepe pokrajinske slike iz Slovenije v naravni izdelavi in v barvah.

Dr. Jože Ermenc

Billinghurst 97/L Dpto D. Capital
Tel. 62-7213

Ordinira vsak torek, četrtek in soboto od 4. do 6. ure pop. za ženske bolezni in kirurgijo, druge dneve pa po predhodnem telefonskem sporazumu.

METALURŠKE DELAVCE:

strugarje, ajustadorje, mehanične kovače in monterje išče

VALMARCO S. R. L.

Visoke dnevnice, trajno zagotovljeno delo in druge ugodnosti. Mesto dela je 9 kvader od postaje s štirimi linijami kolektivov na oglu tovarne.

Zglasiti se: Mitre y Copacabana (Parque Bello Horizonte)
San Miguel, FCNGSM

Imprenta, Dorrego 1102. T. E. 54-4644. Bs. Aires

DRUŠTVENI OGLASNIK

V spomin blagopokojnega Vladimirja Vauhnik sta ga Julija in g. Celestin Jelenec naklonila Društvu Slovencev \$ 50.—

S smrtjo g. Vladimirja Vauhnik je zapadel v plačilo 27. smrtni primer. S tem je izčrpanih 50.— pesov posmrtninskega prispevka, ki so ga doslej moralni vplačati člani Društva Slovencev. Lepo prosimo vse člane, da takoj znova vplačajo 9.— pesov za kritje posmrtnin za nove tri smrtne primere. Vse člane in članice, ki so v zaostanku s članarino in posmrtninskim prispevkom lepo prosimo, da zaostanek takoj poravnajo.

CERKVENI OGLASNIK

Pobožnost za Slovence v Buenos Airesu v salezijanski kapeli na Belgrano:

Veliki petek ob sedmih zvečer sv. križev pot, pridiga č. g. župnika Franca Novaka. Pevski zbor Gallus bo pel postne pesmi.

Velika sobota istotam vstajenska procesija. Ob pol šestih popoldne pete jutranjice, nato procesija po dvorišču zavoda, zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšim. Po procesiji tudi blagoslov jedil.

Velika nedelja na Belgrano ob 10.15 slovesna peta sv. maša.

OBVESTILA

SFZ organizira ping pong turnir za prvenstvo SFZ. Nagrada je medalja, dar SDO. Prijavit se je najkasneje do 24. aprila t. l. športnemu referentu g. Tomazinu Lovretu.

Odbor SKAS-a lepo vabi svoje člane, da se udeležijo procesije Vstajenja, ki bo na veliko soboto popoldne na Belgranu. Pridružijo naj se članom odbora, da nastopimo skupno.

SLIKARSKO IN PLESKARSKO

PODJETJE

Antonic-Lipar-Vombergar

želi vsem Slovincem srečne in vesele velikonočne praznike
T. E. 64-7743
José L. Suarez 1194 Grecia 3540
Liniers Nuñez

ESLOVENIA LIBRE

Redacción y Administración:
Victor Martínez 50, Buenos Aires.
Argentina

CORREO ARGENTINO Central B	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 451275	

VESELO

in

BLAGOSLOVLJENO

VELIKO NOČ

ŽELI VSEM ROJAKOM

JOŽE RUS

Mayor Pedro Castelli 126

Villa Sarmiento

T. E. 658-6233

Prodám novo klavirsko harmoniko. Vprašati na: FRANC ZORKO, San Martín 478, Martín Coronado, Prov. Buenos Aires.

Dobrourejena in uvedena restavracija in pizerija pod ugodnimi pogoji na prodaj.

Informacije Miroslav Šimenc, Manuel Estevez 1031, Dock Sud, Buenos Aires.

NEKA IZ GOSPODARSKEGA ŽIVLJENJA

Za novo avtomobilsko podjetje Kaiser — IMIM — IAME so v Cordobi nakupili že 74 ha zemlje, od katere bo okrog 30 ha zazidane. Poslojpe za nameščenec bo imelo prostora za 2.500 oseb. Celotni stroški vseh naprav bodo znašali okrog 404 milj. Pesov. Od tega odpade 111 milj. na vrednost strojev, ki jih bo družba Kaiser dostavila v zameno za pripadajoče ji delnice, 42 milj. na stroje, ki jih bo Kaiser USA prodal družbi Kaiser Argentina, 76 milj. na stroje, dostavljene v zameno za delnice od strani IAME, itd. Podjetje namerava izdelati leta 1956 11.000 vozil, leta 1957 29.000, leta 1958 38.000 in od leta 1959 dalje 40.000 vozil letno.

General Olano, ki je v svojstvu predsednika Soc. Mixta Siderúrgica Argentina, pred nedavnim dobil 80 milj. dolarjev posojila v USA, se je od tamkaj podal preko Nemčije in Francije, v Italijo, iščoč v vseh treh državah strojne naprave za popolno usposobljenje metalurških objektov v San Nicolasu.

V okviru investicij tujega kapitala, je arg. vlada odobrila postavitev tovarne za fenol. Tovarno bosta postavili podjetji Bayer A. G. iz Nemčije ter Bunge & Born. Stala bo v San Nicolasu. Letna produkcija, ki mora biti dosežena v 30 mesecih, bo 1.800 ton fenola.

Severno ameriška družba Food Chemical Company bo v Argentini vložila 1 milj. dolarjev v svrhu postavitve kemične tovarne za izdelovanje "Solvay-sode" in drugih sorodnih produktov, s katerimi misli zadostiti potrebam južnoameriškega trga.

Argentinsko uradno zastopstvo se v Washingtonu dogovarja o nakupu jedilnega olja. USA naj bi ji dobavile zaradi izredno slabe letine v Argentini jedil-

no olje iz svojih odvišnih zalog.

Turčija bo sklenila z različnimi nemškimi družbami dogovor o zgraditvi ogromnega mostu preko Bosporja, ki naj bi združeval Evropo in Malo Azijo.

Radio Beograd je objavil, da bo Jug. trg. zbornica odprla podružnico v Caracasu — Venezuela.

Po poročilih listov so angleške hladilnice tako preobložene z mesom, da so avstralskim in novozelandskim dobaviteljem trenutno ustavili uvoz sleherne ga mesa.

USA podpredsednik Nixon je po svoji vrnitvi iz srednje Amerike zahteval od svoje vlade, naj stavi več denarja na razpolago tem državam, češ da sicer zasebni kapital precej pomaga pri izboljšanju življenjskih razmer, vendar ne v zadosti meri. Poleg državnih posojil naj bi USA tudi zmanjšale carino na uvoz iz teh dežel.

Finska petrolejska ladja Aruba, ki je vozila 13.000 ton goriva za rdečo kitajsko aviacijo, je zaradi velikega pritiska iz vsega zahodnega sveta v Indijskem oceanu obrnila smer in bo Kitajcem dostavila gorivo do enega izmed sovjetskih pristanišč v Črnem morju.

Tik pred drugo svetovno vojno je precej Nemcev začelo plačevati vnaprej redne mesečne obroke na račun avtomobila Volkswagen, ki naj bi ga jim tovarne dostavile takoj, ko bi bile dovolj usposobljene za masovno produkcijo. Prišla pa je vojna in avtomobilske tovarne so delale za armado. Kupci avtomobila še do danes niso prejeli. Začela se je tožba med predstavniki kupcev in tovarno. Končno je neko sodišče odločilo, da se kupcem vrne 6,5% vložnega denarja. Kupci pa s tem niso bili zadovoljni in še naprej zahtevajo izpolni-

Srečne in vesele velikonočne praznike želi vsem Slovincem

Santería y Papelería "Santa Julia"

Victor Martínez 39, Buenos Aires

Blagoslovljene in srečne velikonočne praznike želi vsem Slovincem

ZLATARNA BOYU

Vsem cenjenim gostom in obiskovalcem želi prav vesele in srečne velikonočne praznike

Restavracija in bar Hiriya

Alvarado 350 - T. E. 658-0827 - Ramos Mejía

BLAGOSLOVLJENE IN VESELE VELIKONOČNE

PRAZNIKE ŽELI VSEM SLOVENCEM

DELIKATESNA TRGOVINA

VESTER - MAČEK

Rivadavia 11576

Liniers

Mercado San Esteban

Puesto 34-35

"Že čriček prepeva,
ne more več spat,

v trgatev velevala,
spet pojdemo brat"...

SLOVENSKO DRUŠTVO "EDINOST" V BUENOS AIRES vabi na

VINSKO TRGATEV

s plesom, srečolovom itd., v soboto 16. aprila 1955 ob 21.30 uri
DVORANA DEKLEVA, calle Jorge Newbery 3568
ORKESTER: DRAGO CIMPERŠEK Vstopnina \$ 5.—

EUROPAK

Cangallo 439, I. nadstropje, urad št. 119. Tel. 30-5224. Bs. Aires

Vašim v domovino pošiljamo iz svojega skladišča v Trstu vse vrste živil, šivalne stroje, kolesa, radio-aparate in slično.

Pošiljamo pakete, ki so po najnovejših carinskih predpisih oproščeni carine; pošiljamo vse vrste zdravil z letalsko pošto, iz Republike Argentine pa odpošiljamo pakete z hrano, novimi in starimi oblekami, ki nam jih stranke same prinesejo.

Uradne ure od 9.30 do 19. ure, razen ob sobotah od 9. do 12.30

Navajamo za primer nekaj paketov iz našega velikega cenika:

Paket št. 9 \$ 122.—	Paket št. 16 \$ 169.—
1 kg kave, 2 kg riža in	2 kg kave, 1½ kg riža in
1½ kg sladkorja	1 kg sladkorja
Paket št. 22 \$ 214.—	Paket št. 28 \$ 280.—
3 kg kave in	3 kg kave, 3 kg riža in
1½ kg sladkorja	3 kg sladkorja

Paketi prispejo od dneva naročitve v približno 25 dneh in so zavarovani.

Naročila in denarna nakazila pošiljajte na **EUROPAK**
Cangallo 439, Buenos Aires